

בס"ד, טז' בכסלו תשע"ז
12 בפברואר 2017

מידעון תשע"ז / 45

לכבוד
הד"ר אביגדור קפלן
המנהל הכללי
משרד הרווחה
ירושלים

מיועד ל: פנימיות תורניות

הנדון: **זעקתם של כ-100 מוסדות פנימייתיים בשל עיכוב נוסף (ומחודש) של תמיכות כספיות – בהיקף כולל של עשרות מיליוני ש"ח**

אני מבקש להציג בפניך התנהלות של המחלקה למוסדות ציבור במשרדך, מול עשרות רבות של מוסדות פנימייתיים שונים, שזועקים על העוול שנעשה להם בעיכוב בלתי הגיוני ובלתי צודק של כספי תמיכות המגיעים להם בדין.

א. המחלקה למוסדות ציבור – במשרד הרווחה, תומכת מזה עשרות שנים במוסדות פנימייתיים תורניים, באמצעות פרויקט הסיוע לפנימיות וע"פ ההגדרה: **"סיוע לאחזקה שוטפת של תלמידים בפנימיה"**.

ב. מאחר ומדובר בכספי תמיכות, שחלקם רשומים מראש בתקנות התקציב וחלקם תוספות תקציביות המועברות בשלב מאוחר יותר ואם בכלל – מהרזרבה הכללית, התעריף ששולם פר תלמיד – במהלך השנים האחרונות, היה שונה משנה לשנה ונע בין 150 ש"ח לתלמיד לחודש ל-530 ש"ח לתלמיד לחודש – בממוצע. יצוין, כי גם בשנה שבה מבוצעת העברה מהרזרבה, הרי שזו נעשית בד"כ לקראת סוף השנה וכך במשך חודשים המשרד משלם ע"פ תעריף נמוך מאד ואילו לקראת סוף השנה ישנה קפיצה גדולה ומשמעותית בתעריף.

ג. הסכום שמשולם לבסוף לתלמיד במהלך השנה כולה, משקף שקלול של מה שהתקבל מחלוקת התקציב בכללותו לכלל התלמידים הזכאים – בכלל המוסדות. (כך ע"פ הנוסח המופיע בתבחינים: "סכום התמיכה לכל מבקש יקבע על ידי חלוקת סך התקציב המיועד לחלוקה לפי מבחנים אלה בסך כל החניכים הזכאים בכל המוסדות שנמצא כי עמדו בתנאי הסף לפי מבחנים אלה, והכפלתו במספר החניכים הזכאים אצל המבקש"). הדברים עולים גם בקנה אחד, עם הוראות התכ"ם של החשב הכללי באוצר: "חלוקת תמיכות עקב תוספת תקציבית". (רצ"ב הוראות התכ"ם – נספח א').

ד. בודאי נודע לך כבר, כי לקראת סוף 2016 היתה העברה תקציבית לפרויקט הנ"ל, מהרזרבה של שנת 2016. השנה – לראשונה ובאופן חריג (כמו גם תוך הפרה של עקרון השוויוניות), שבהנהלת המחלקה בקשו לבדוק ולהשוות האם הסכום שכל מוסד רשם בתחילת השנה בבקשת התמיכה שלו מאפשר העברה זו. במידה ונמצא כי הסכום בבקשת התמיכה נמוך מדי, אזי לא התאפשר למוסד לקבל את התוספת התקציבית. כתוצאה מבדיקה זו נפגעו בצורה בלתי ראויה, בלתי שוויונית ובלתי מידתית כ-100 מוסדות פנימייתיים ובהיקף כולל של עשרות מיליוני ש"ח. (רצ"ב נספח ב' – כיצד המשרד התמודד עם הסוגיה בשנה שעברה? – שים לב לתאריך 29.11.15).

לדעתנו, מילוי הסכום השנתי הכולל בבקשת התמיכה הינו נטול משמעות, גם בשל העובדה שהסכומים השתנו – כאמור לעיל – משנה לשנה (וכן קפצו משמעותית תוך כדי השנה) וגם בשל העובדה שהם אינם עומדים בשום יחס – לעלות האמיתית בפועל (כאשר עלות אחזקת חניך בפנימיה הינה מעל 2,000 ש"ח לתלמיד לחודש – כך ע"פ קביעת ועדת לאור). אחרי הכל, הרי מדובר בכספי תמיכה המוגדרים כסיוע – לאחזקת תלמידים בפנימיה. אשר על כן, בין אם המוסד רשם בבקשת התמיכה שלו כפולת התלמידים בתעריף של 300 ש"ח לחודש או 400 ש"ח לחודש או 500 ש"ח לחודש x 12 חודשים – הסכום הסופי שיקבל יהיה תמיד תלוי ועומד ו"לא סגור" סופית וכן בלתי תואם לרשום בבקשה. במקרב הטוב הוא ישקף את השקלול האמור לעיל בסעיף ג'. (די אם נציין את העובדה, כי האגף למוסדות תורניים במשרד החינוך ביקש בהנחיותיו – לכלל המוסדות ללא יוצא מן הכלל, לכתוב בסכום התמיכה המבוקש סך של 35,000 ש"ח ועל נתון זה הוא העביר גם מיליוני שקלים. רצ"ב נספח ג').

ה. בשיחות ובירורים שקיימנו עולה, כי זו החלטה שנתקבלה בהנהלת המשרד, תוך הסתייגות שכולם מבינים שישנה בעיה אמיתית עם הענין ופתרון רק בתקציב הבא של 2017. מדוע? (רצ"ב נספחים ד-ה'). התנהלות זו גם חוטאת לעקרון השוויוניות שהוא כלל יסוד בתמיכות הממשלתיות, שכן בסופו של תהליך, התעריף לתלמיד יהיה שונה ממוסד למוסד.

ו. ד"ר קפלן הנכבד, הנה לפיך דוגמא מוחשית, על התנהלות בלתי ראויה של המחלקה הנ"ל כלפי מוסדות פנימייתיים המצויים בתחום אחריותה. המשרד מצטייר כאן, כמי שאינו מתחשב בעבודה החינוכית והטיפולית המיוחדת הנעשית במוסדות אלו ובקושי הכלכלי שבו מוסדות אלו יועמדו כעת (ודי להם במצוקה הכלכלית שהם עדיין גוררים משנות התקציב "הידועות" – 2013-2014, שבו התעריף הממוצע כל השנה היה מאד מאד נמוך ועמד על 150 ש"ח – כאמור לעיל). המשרד אינו עושה כל מאמץ בכדי לבוא לקראתם, כמי שעוסקים באוכלוסייה עניה המגיעה ברובה מהעשירון התחתון ובלבד שבסופו של יום יעוכבו התמיכות – גם אם האמת לאות לכך, הינן טכניות בעיקרן.

אנו מבקשים את התערבותך לעריכת רויזיה בהחלטה הנ"ל, ע"מ שיתאפשר לכלל המוסדות לקבל את המגיע להם בדין ובאופן שוויוני ושקוף.

ז. במקביל, אני מבקש גם להיפגש איתך בדחיפות בנושא זה, ע"מ להבהיר את הדברים בצורה מפורטת יותר.

בכבוד רב

אברהם פרידמן